

Azt mondják, nincsenek véletlenek. És tényleg, van abban valami sorsszerű, hogy az ebben az évben 77 esztendőős Barna Róbertnek épp 77 verset tartalmazó, és éppen 77 című verseskötete pont idén jelent meg, a MERSZ Könyvek sorozatában. Hát nem különös? Talán nem túlzás azt állítani, hogy ennyi véletlen nem lehet véletlen; hogy tulajdonképpen előre meg volt írva, mielőtt még egyáltalán megjelent. Az embert elfogja a metafizikai borzongás...

Jahoda Sándor 35

NEM RILKE ANGYALAI

Barna Róbert: 77

Ez már csak amiatt is lehetséges, hogy a kötet anyagát két angyal-vers fogja át, az elején (*mint az angyalok*) és a végén (*vonzott*) – mondhatni angyalok ölelik át a kötet egészét. Ez sem lehet véletlen, hiszen „[...] ez egy olyan idő / amiben senki sem csodálkozik / ha egy angyallal fut össze”.

„Iszonyú minden angyal”, írja Rilke. Ő hitt az angyalokban. Barna Róbert is hisz bennük. Azonban az ő angyal-interpretációja – hogy ilyen csúf szóval éljek – nem iszonyú. Sőt, az ő angyali létélménye alapján „[...] a dolgok takarásában / a lehetséges ugrásra készen vár / hogy/ megvalósuljon / és csodálkozásra késztessem”. Barna Róbert angyalainak – akarom mondani: verseinek – különféle neveket adhatunk, úgymint: Lét; Filozófia; Bölcs; Derű; Gyermekek; Játék; Művész, stb. Eszembe jut Baudelaire szép verse az angyalokról: „Vidámság angyala, tudod, mi a szorongás, / az önvád, szégyen, az unalom, rémület / s a lidérces vad éj, amikor szívedet / mint papírt gyúri és markolássza a romlás? / Vidámság angyala, tudod, mi a szorongás?” Valószínűleg nem tudja. Az ember viszont, sőt a költő és a művész – *kénytelen* érezni.

„Az ember számolja / hogy hányan szerették ma”. Én pedig rögtön nyomok is egy *lájkot* erre a szépségében is szomorú megállapításra. Hisz valóban, mintha létezésünk egyetlen fokmérője, hitelesítője, sőt bizonyítéka lenne, hány „lájkot” kaptunk egy adott napon? Bizony, ha pedig egyáltalán nem kapunk egyet sem, alighanem nem is létezőnk... És, teszi fel a kérdést a költő: „vajon az létezik-e amiről nem tudunk”? Súlyos kérdések ezek. Az is elég súlyos, amiről az *álmóvédelmi hatóság* című vers szól. Kafkaian abszurd, és szorongattatóan mosolygást keltő darab. Egy fenyegető (és csak remélni tudjuk, hogy soha el nem jövő) jövőt tár elénk. Nekünk, embereknek, viszont igenis *szükségünk* van arra, hogy a világ repedésein, résein át eljusson hozzánk – valami vigasz. Barna Róbert a 77-tel valamenynyit felhozott belőle a mélyből. Vagy odafent az angyalok súgtak neki? Mindegy is. Elvégre a végeredmény számít. „[É]n nem a földi húst szeretem / én csak azt a combhajlatot / ami az ég hajlása” – fogalmaz nagyon szépen

Barna. Hogy az ég is *itt* van. Most is. Bár „[...] ha nincs olyan hogy most/ akkor mikor mi van?”

36 Van, amikor még a költőnek is elakad a szava. Vannak olyan helyzetek, amikor a költő *sem* a szavak embere. És mégis, a művészet által, még ebben a nem-tudom-hogy-fejezzem-ki állapotában is kiérződik valami: „még állítmányt sem találtam, nemhogy jelzőket / amivel megformálhattam volna a szárnyra kapott szépséget”. Én pedig erről azt gondolom, hogy szebben már nem is lehetett volna kifejezni a kifejezhetetlent.

Barna Róbert sokoldalú művész. Regényei jelentek meg, színdarabjait játszották, kiállításai voltak több helyszínen és országban; kollázs-képeket készített és készít (ebben a verseskötetben is az ő kollázs-kompozíciói kaptak helyet), továbbá pedagógus volt, és az országban elsőként kreatív írást tanított fiatal irodalmároknak, akik között vannak mára már igen jó nevet szerzett alkotók is. Egyszóval művészember – a szó minden lehetséges értelmében. Reméljük, hogy – az angyalok hathatós segítségével – hosszú alkotóéveknek néz még elébe, vagyis lesznek még kötetei (hisz miért is ne lennének!). Én, mondjuk, el tudom képzelni, hogy egy 85-ös vagy egy 90-es című kötetével is találkozunk majd a jövőben.

Legalább ilyen jóval, mint ez a 77-es című. (*BadaDada Alapítvány, Bp., 2019*)

